

LEKCJA 2

Temat: Co może zagrażać naszemu zdrowiu i życiu w szkole - część II

Aby zapobiegać wypadkom w szkole, należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidywać ich konsekwencje i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń - bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia.

Formy realizacji:

- lekcja do dyspozycji wychowawcy.

Cele ogólne:

- uświadomienie uczniom źródeł zagrożeń ich bezpieczeństwa w szkole,
- kształtowanie nawyku przewidywania, unikania, zapobiegania i możliwie sprawnego pokonywania tych zagrożeń,
- stymulowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- potrafi zaprojektować sposoby zapobiegania niebezpieczeństwom grożących w szkole, unikania ich lub pokonywania,
- umie wymienić główne przyczyny powstawania wypadków,
- potrafi opisać schemat powstawania wypadków.

Metody nauczania:

- pogadanka.

Pomoce dydaktyczne:

- slajd nr 2,
- rzutnik pisma, ekran,
- papier, materiały piśmiennicze - pisaki, farby, kredki lub inne według uznania ucznia.

Formy pracy:

- indywidualna twórczość plastyczna uczniów,
- prezentacja slajdów.

PLAN ZAJĘĆ:**1. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę lekcji i informuje ich o celach zajęć.**

Nauczyciel przypomina uczniom cele I części zajęć oraz - poprzez rozmowę i zadawanie pytań - źródła zagrożeń dla zdrowia i życia mogące wystąpić w szkole, a także ich konsekwencje. Następnie informuje uczniów, że głównym celem aktualnych zajęć będzie przygotowanie plakatów przestrzegających innych uczniów w szkole przed grożącymi im niebezpieczeństwami i wskazujących sposoby zapobiegania nieszczęściom w wybranych sytuacjach. Uczniowie mają wczuć się w rolę ekspertów i propagatorów bezpiecznych zachowań w szkole. Prace wykonują dowolną techniką.

2. Ćwiczenie nr 1 - indywidualne prace plastyczne uczniów.

Nauczyciel prosi, aby każdy z uczniów wybrał sobie jedno źródło niebezpieczeństwa w szkole, umieszczone wcześniej na plakatach grup lub na slajdzie nr 1 i stworzył plakat przestrzegający innych uczniów przed danym zagrożeniem lub promujący bezpieczne zachowanie się w obliczu tego zagrożenia.

3. Podsumowanie pracy uczniów - zorganizowanie wystawy prac uczniowskich w klasie. Nauczyciel dokonuje przeglądu prac, w razie wątpliwości dopytuje autora o intencje i prosi o dodatkowe wyjaśnienia. Najciekawsze prace, być może po ich dopracowaniu po zajęciach w domu, powinno się zaprezentować większemu gronu uczniów i nauczycieli (np. organizując wystawę).**4. Pogadanka podsumowująca.** Nauczyciel prezentuje slajd nr 2 (główne przyczyny powstawania wypadków oraz najprostszy model wypadku).**5. Zakończenie zajęć:** Nauczyciel podsumowuje zajęcia odnosząc się do ich celów oraz wyników pracy grup. Poprzez pytania kontrolne sprawdza efektywność przeprowadzonych lekcji 1 i 2.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1

Działalność profilaktyczną w zakresie bezpieczeństwa w szkole należy rozpocząć od poprawy technicznych warunków pracy i nauki, czyli usuwania rażących zaniedbań. Tam, gdzie są zagrożenia techniczne, których nie można z różnych względów usunąć, możemy liczyć tylko na zdrowy rozsądek ludzi, ich wiedzę, umiejętności i postawy. Dlatego ważne jest uświadamianie uczniom źródeł zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, ze szczególnym zwróceniem uwagi na czynnik ludzki. Pamiętać należy, że znacznie lepiej i taniej jest przewidywać zdarzenia niebezpieczne i zapobiegać ich występowaniu, niż uczyć się na błędach cudzych i własnych. Głównymi przyczynami wypadków są:

- niewłaściwa organizacja pracy i nie stosowanie procedur,
- możliwość popełnienia przez człowieka błędu.

Według *Słownika języka polskiego* „**wypadek** to nieprzyjemne lub nawet tragiczne zdarzenie, zwłaszcza takie, w którym ktoś zostaje ranny lub traci życie”.

Aby powstał wypadek, muszą wystąpić łącznie trzy elementy:

- 1) źródło zagrożenia,
- 2) zagrożony obiekt,
- 3) niedostateczna bariera lub brak barier.

Stąd prosty wniosek, że aby zapobiegać wypadkom w szkole należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidzieć konsekwencje braku właściwych barier i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń - bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia poprzez wyposażanie w wiedzę, kształtowanie umiejętności i nawyków przewidywania, unikania, zapobiegania i możliwie sprawnego pokonywania zagrożeń oraz stymulowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2

PYTANIA KONTROLNE DO LEKCJI 1-2 z odpowiedziami

1. Co to jest wypadek?

Odpowiedź: „**WYPADEK** to nieprzyjemne lub nawet tragiczne zdarzenie, zwłaszcza takie, w którym ktoś zostaje ranny lub traci życie”.

2. Wymień trzy źródła zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, podaj do każdego źródła po kilka propozycji sposobu zapobiegania, unikania tego zagrożenia. Swoje odpowiedzi wpisz w poniższą tabelę:

Wzór tabeli z propozycjami odpowiedzi

Lp.	Źródło zagrożenia w szkole	Proponowany sposób zapobiegania, unikania tego zagrożenia
1.	Agresywny uczeń	• staram się nie reagować na zaczepki • w razie ataku wołam na pomoc kolegów lub inne osoby • informuję o sytuacji nauczyciela, rodzica lub inne osoby dorosłe • przerwy staram się spędzać w miejscach, gdzie dyżuruje nauczyciel, w większej grupie kolegów
2.	Niesprawny sprzęt szkolny	• nie dotykam urządzenia wyglądającego podejrzanie • informuję nauczyciela lub inną osobę dorosłą o swoich podejrzeniach, obawach • zapoznaję się z instrukcją użytkowania sprzętu i jej przestrzegam • dbam o sprzęt szkolny
3.	Pożar	• nie używam zapalek i innych przedmiotów mogących wzniecić pożar w szkole • jak najszybciej informuję osoby dorosłe o zauważeniu ognia na terenie szkoły • w przypadku powstania pożaru stosuję się do instrukcji przeciwpożarowej i do poleceń dorosłych, zachowuję spokój i opuszczam szkołę

Proponowana punktacja (zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania):

Pytanie 1-3 pkt. Pytanie 2-3 pkt. Pytanie 3-6 pkt.

Propozycja autora:

bardzo dobry (5)	11-12 pkt
dobry (4)	9-10 pkt
dostateczny (3)	7-8 pkt
dopuszczający (2)	5-6 pkt
niedostateczny (1)	0-4 pkt

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA UCZNIA - LEKCJA 2

Temat: Co może zagrażać naszemu zdrowiu i życiu w szkole – część II

Aby zapobiegać wypadkom w szkole, należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidywać ich konsekwencje i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń - bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia.

PYTANIA KONTROLNE DO LEKCJI 1-2

1. Co to jest wypadek?
2. Wymień trzy źródła zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, podaj do każdego źródła po kilka propozycji sposobu zapobiegania, unikania tego zagrożenia. Swoje odpowiedzi wpisz w poniższą tabelę:

Lp.	Źródło zagrożenia w szkole	Proponowany sposób zapobiegania, unikania tego zagrożenia
1.	Agresywny uczeń 	• • • •
2.	Niesprawny sprzęt szkolny 	• • • •
3.	Pożar 	• • • •